

Styrelsen för
Sveriges författarfond

Verksamhetsberättelse för år 2010
med räkenskaps- och redovisningshandlingar

Innehållsförteckning

	sid.
1 Ändamål och verksamheter	5
1.1 Biblioteksersättningen	5
1.1.1 Historik	
1.1.2 Regleringsbrev	
1.1.3 Författarpenningar och översättarpenningar Författarfondens fria del	
1.2 Övriga verksamheter	7
1.3 Författningar m.m.	7
2 Organisation	8
2.1 Styrelse	8
2.2 Utskott	9
2.2.1 Arbetsutskottet	
2.2.2 Beredningsutskottet	
2.2.3 Bidragsutskottet	
2.2.4 Internationella utskottet	
2.2.5 Dramatikerutskottet	
2.3 Jävsbestämmelser.....	10
2.4 Sakkunniga	11
2.5 Kansli	11
3 Aktuellt 2010	11
3.1 Remisser	11
3.2 Utredningar och skrivelser	12
4 Samverkan	14
5 Medelsanvändningen åren 2008-2010 – översikt	16
6 Biblioteksersättningen	17
6.1 Biblioteksersättningens beräkning	17
6.1.1 Biblioteksersättningens multiplar	
6.1.2 Utlåning	
6.1.3 Referensexemplar	
6.1.4 Total biblioteksersättning för år 2010	
6.2 Biblioteksersättningens kostnader	21
6.2.1 Författar- och översättarpenningar	
6.2.2 Garanterade författarpenningar	
6.2.3 Pensionsbidrag och periodiska bidrag	
6.2.4 Tioåriga arbetsstipendier	
6.2.5 Femåriga arbetsstipendier	
6.2.6 Två- och ettåriga arbetsstipendier	
6.2.7 Stipendiestatistik m.m.	
6.2.8 Tillfälliga bidrag	
6.2.9 Bidrag till upphovsmannaorganisationer	
6.2.10 Administration	
6.2.11 Årets resultat	
6.3 Resultat- och balansräkning	28

7	Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker	32
7.1	Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister	32
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>33</i>
7.2	Bidrag till dramatiker	34
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>35</i>
8	Bidrag för resor och internationella utbyten samt för provöversättningar	36
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>37</i>
9	Dramatikerstöd.....	38
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>39</i>
10	Inkomstgarantier för konstnärer.....	40
11	Långtidsstipendier	41
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>42</i>

1 Ändamål och verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har till huvudsaklig uppgift att förmedla den statliga bibliotekersättningen, som i enlighet med förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond utgår till upphovsmän till litterära verk – författare, översättare, tecknare och fotografer – för användningen av deras verk genom de svenska folk- och skolbiblioteken.

Styrelsen har även i uppdrag att besluta om vissa statliga bidrag och stöd till upphovsmän inom ordområdet; se vidare avsnitt 1.2.

1.1 Bibliotekersättningen

1.1.1 Historik

Enligt upphovsrättslagen får ett exemplar av ett litterärt verk fritt spridas vidare sedan det med upphovsmannens samtycke har överlåtits. Detta betyder att ett bibliotek som har köpt in en bok har rätt att låna ut den; författaren kan inte motsätta sig det och har ingen *laglig* rätt till ersättning. Detta är en kulturpolitiskt motiverad inskränkning i upphovsrättslagen för att värna allmänhetens tillgång till litteratur genom den fria biblioteksutlåningen.

Sedan Sveriges författarfond bildats år 1954 får dock de litterära upphovsmännen istället en offentligrettslig ersättning av statsmedel för biblioteksutnyttjandet. I propositionen (1954:133) om "anslag till ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek" angavs två motiv för ersättningen: den skulle dels ge skälig gottgörelse för det samhällsliga utnyttjande av författarnas verk som den fria biblioteksutlåningen innebar, dels medföra en viss förbättring av författarnas ekonomiska villkor.

Bibliotekersättningen konstruerades redan från början som ett visst öretal per boklån, vilket skulle överföras till Sveriges författarfond, en statlig verksamhet men med en styrelse vars majoritet utsågs av upphovsmännens egna organisationer. Ersättningsystemet har efterhand byggts ut. Numera utgår ersättning för såväl hemlån som referensexemplar av både originalverk (på svenska eller av upphovsman stadigvarande bosatt i Sverige) och verk i översättning till eller från svenska. Verksamheten regleras genom förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394 och senast ändrad 2009:1572.

Reglerna för bibliotekersättningen och ersättningens belopp fastställdes till en början ensidigt av staten. År 1985 kom Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare och Svenska Fotografernas Förbund överens med regeringen om en förhandlingsordning avseende bibliotekersättningens grundbelopp, en ordning som tillämpats alltsedan dess.

De kulturpolitiska motiven bakom instiftandet av den svenska bibliotekersättningen skapade en från första början kulturpolitiskt utformad ersättning: den riktas enbart till svenska upphovsmän (som skriver på svenska eller är bosatta i Sverige) och översättare (till eller från svenska språket) – och därtill

används en stor del av medlen för stipendier och bidrag till dessa kategorier av författare, tecknare, fotografer och översättare.

Enligt EG-direktivet av den 19 november 1992 (tidigare 92/100/EEG; nu ersatt av en kodifierad version, 2006/115/EEG) om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk ska en upphovsman i princip ha ensamrätt avseende utlåning av exemplar av verk. Medlemsstaterna får dock föreskriva undantag från utlåningsrätten när det gäller utlåning till allmänheten från offentliga bibliotek, under förutsättning att åtminstone upphovsmännen får ersättning. Vidare får medlemsstaterna fritt bestämma ersättningen, varvid hänsyn får tas till kulturpolitiska ändamål. Den svenska biblioteksersättningsordningen har därmed ansetts uppfylla direktivets krav. Under en tid ifrågasattes detta av Europeiska Kommissionen, som menade att den utgjorde direkt eller indirekt diskriminering. Kommissionen avskrev dock under år 2007 ärendet och accepterar nu den svenska ordningen.

1.1.2 Regleringsbrev

Medlen för biblioteksersättning utgör anslagspost 8 under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, inom utgiftsområde 17. I regleringsbrevet föreskrivs att Kammarkollegiet, som enligt förordningen om Sveriges författarfond förvaltar fonden, ska disponera anslagsposten och utbetala medlen efter rekvisition till styrelsen för Sveriges författarfond. Vidare föreskrivs att fondstyrelsen senast den 1 mars till Kulturdepartementet ska lämna redogörelse för verksamheten under det föregående året jämte budgetunderlag för det följande året. Några andra föreskrifter vad avser biblioteksersättningen – utöver dem som ges i förordningen om Sveriges författarfond – har inte utfärdats av regeringen.

1.1.3 Författarpenningar och översättarpenningar Författarfondens fria del

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska individuell ersättning, s.k. författarpenning respektive översättarpenning, utgå till ersättningsberättigad upphovsman med vissa öretal per hemlån och referensexemplar av dennes verk.

I fondförordningen föreskrivs vidare att fondens behållning, sedan författar- och översättarpenningar utbetalats och utgifterna för verksamheten täckts, ska användas till pensioner och understöd, stipendier samt bidrag till särskilda ändamål som avser litterär verksamhet. Den delen av verksamheten brukar kallas författarfondens fria del.

Utgångspunkten för verksamheten är således den individuella ersättningen. Den ger de litterära yrkesutövarna en viss minimiersättning för biblioteksutlåningen – antingen i relation till utlåningens omfattning eller i form av s.k. garanterad författarpenning, vars belopp fastställs av styrelsen.

Inom ramen för biblioteksersättningsanslaget strävar styrelsen mot att skapa arbetsmässig trygghet under längre tider för professionella författare, över-

sättare, tecknare och fotografer. Utöver den garanterade författarpenningen finns kompletterande långtidsåtaganden för att förbättra villkoren för bokupphovsmän med yrkesmässiga ambitioner. Ur den s.k. fria delen fördelas främst arbetsstipendier av olika längd samt pensionsbidrag.

Den offentlighetsrättsliga och kulturpolitiskt anlagda biblioteksersättningen ger skäligen gottgörelse för det samhällsliga utnyttjande av de litterära upphovsmännens verk som biblioteksutlåningen innebär, samtidigt som den skapar en viss förbättring av upphovsmännens ekonomiska villkor. Den förbättrar upphovsmännens och översättarnas möjligheter att kunna fortsätta och utveckla sin litterära verksamhet.

1.2 Övriga verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har vidare till uppgift att besluta om följande statliga stöd och bidrag:

Från anslagsposter under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer:

- Konstnärsbidrag och långtidsstipendier till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Medlen utbetalas av Konstnärsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Dramatikerstöd (Statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik)
Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Inkomstgaranti för konstnärer till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Kammarkollegiet disponerar anslagsposten och utbetalar inkomstgarantierna.

Från anslagspost under anslaget 3:2, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter:

- Bidrag för internationella utbyten samt bidrag för provöversättning
Medlen utbetalas av Kulturrådet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

1.3 Författningar m.m.

Styrelsens verksamhet regleras i följande författningar:

- förordning (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394,
- förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer,
- förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik,

- förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer,
- förordning (1983:190) om pensionsgrundande konstnärsbidrag m.m.,
- förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet,
- lag (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,

Därutöver har styrelsen 1993-08-26 (med ändringar senast 2008-12-11) fastställt arbetsordning för Sveriges författarfonds styrelse och kansli, med bestämmelser och riktlinjer som reglerar författarfondens verksamhet.

2 Organisation

2.1 Styrelse

Författarfondens verksamhet leds av en styrelse, bestående av ordförande och 13 ledamöter. Ordföranden och tre ledamöter utses av regeringen. Åtta ledamöter utses av Sveriges Författarförbund, medan Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund utser vardera en ledamot. 14 suppleanter utses på motsvarande sätt; de deltar alltid i överläggningarna. Upphovsmannaorganisationernas representanter utgör således en majoritet av styrelsen.

Styrelsen har under år 2010 haft följande sammansättning:

Av regeringen förordnade ledamöter:

Ordförande: Bengt Westerberg. Övriga ledamöter: Ylva Gislén, Gunnar Harding och Annina Rabe. Suppleanter: Marianne Levin, Jila Mossaed, Kjell Nilsson och Lena Skoglund.

Utsedda av Sveriges Författarförbund:

Ledamöter: Alexander Ahndoril, Jörgen Gassilewski, Maja Hagerman, Elisabeth Helms, Ylva Karlsson, Ellen Mattson, Elisabeth Rynell och Mats Söderlund. Suppleanter: Göran Bergengren, Mats Berggren, Pia Gadd, Inger Johansson, Ia Lind, Karl Lindqvist, Kerstin Nilsson och Djordje Zarkovic.

Utsedda av Svenska Tecknare:

Ledamot: Lennart Eng, suppleant: Cecilia Torudd.

Utsedda av Svenska Fotografers Förbund:

Ledamot: Magnus Westerborn, suppleant: Tommy Arvidson.

Mats Söderlund har varit styrelsens vice ordförande.

Styrelsen har haft fem protokollförda sammanträden under året.

Under inledningen av år 2011 har fyra nya ledamöter utsetts: Gunna Grähs (fr.o.m. 2011-01-01), Oline Stig (fr.o.m. 2011-02-02), Thomas Wågström (fr.o.m. 2011-02-10) samt Birgitta Wallin (fr.o.m. 2011-02-17).

2.2 Utskott

Fem utskott har varit utsedda inom styrelsen.

2.2.1 Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder och ger förslag till beslut i samtliga ärenden som inte rör stipendier eller bidrag och som ska behandlas av styrelsen. Utskottet äger rätt att i enstaka fråga av brådskande natur fatta beslut på styrelsens vägnar.

Arbetsutskottet har under året bestått av ordföranden Bengt Westerberg, vice ordföranden Mats Söderlund samt Lennart Eng, Maja Hagerman, Elisabeth Rynell och Magnus Westerborn.

Arbetsutskottet har under året sammanträtt tre gånger. Sekreterare i utskottet har varit Jesper Söderström.

2.2.2 Beredningsutskottet

Beredningsutskottet förbereder och ger förslag till beslut i ärenden rörande stipendier och bidrag som ska behandlas av styrelsen. Utskottet får i enstaka fråga av brådskande karaktär fatta beslut på styrelsens vägnar. Beredningsutskottets huvudsakliga uppgift är beredningen av ansökningar om de stipendier m.m., som författarfonden utlyser två gånger per år.

Beredningsutskottet har under året haft följande sammansättning: Elisabeth Rynell, ordförande, Maja Hagerman, vice ordförande, Tommy Arvidson, Mats Berggren, Göran Bergengren, Jörgen Gassilewski, Gunnar Harding (våren 2010), Elisabeth Helms, Ylva Karlsson, Ia Lind, Marie Lundquist (adjungerad hösten 2010 enligt särskilt styrelsebeslut), Kerstin Nilsson, Annina Rabe och Cecilia Torudd.

Beredningsutskottet har under året sammanträtt 20 gånger, varav två protokollförda. Sekreterare i utskottet har varit Lisa Nordström.

2.2.3 Bidragsutskottet

Utskottet för tillfälliga bidrag (bidragsutskottet) beslutar – inom ramen för de medel som anvisats i fondens budget – om tillfälliga bidrag i akut ekonomiskt nödläge till upphovsmän eller deras efterlevande.

I utskottet har under året ingått Göran Bergengren, ordförande, Karl Lindqvist och Jila Mossaed, med Cecilia Torudd och Tommy Arvidson som adjungerade i ärenden som berört tecknare respektive fotografer.

Utskottet har under året i huvudsak haft telefonsammanträden. Sekreterare i utskottet har varit Lisa Nordström.

2.2.4 Internationella utskottet

Internationella utskottet beslutar – inom den medelsram som fastställs av styrelsen – om författarfondens samtliga bidrag för resor och internationella utbyten samt om bidrag för provöversättning.

Utskottet har under året haft följande sammansättning: Lennart Eng, ordförande, Ylva Gislén, Inger Johansson, Ellen Mattson och Djordje Zarkovic.

Internationella utskottet har haft fem protokollförda sammanträden under året. Sekreterare i utskottet har varit Lisa Nordström.

2.2.5 Dramatikerutskottet

Styrelsen för Sveriges författarfond har att fördela dels bidrag till dramatiker under anslagsposten Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker, dels statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd). I enlighet med föreskrifterna i förordningen om Sveriges författarfond har styrelsen utsett ett utskott som på styrelsens vägnar ska fatta beslut i dessa frågor. Dramatikerutskottets suppleanter deltar alltid i överläggningarna.

Utskottet har under år 2010 haft följande sammansättning: Ordförande, utsedd inom styrelsen för Sveriges författarfond: Ylva Gislén. Ledamöter, utsedda efter förslag av Sveriges Dramatikerförbund: Lena Fridell, och Erik Uddenberg. Suppleant för ordföranden, utsedd inom fondstyrelsen: Alexander Ahndoril. Suppleanter, utsedda efter förslag av Sveriges Dramatikerförbund: Lucia Cajchanová och Cristina Gottfridsson.

Under året har dramatikerutskottet sammanträtt fem gånger, varav fyra protokollförda. Författarfondens kansli svarar för dramatikerutskottets administration. Sekreterare i utskottet har varit Jesper Söderström.

2.3 Jävsbestämmelser

För arbetet i styrelse och utskott gäller förvaltningslagens bestämmelser. Därutöver har styrelsen fastställt särskilda riktlinjer för hantering av jäv.

Sammanfattningsvis innebär dessa riktlinjer att fråga om jäv behandlas vid varje styrelsesammanträde samt vid utskottens beslutssammanträden. De beredande utskotten behandlar dessutom fråga om jäv inför varje ny beredningsomgång av ansökningar om stipendier och bidrag. Jävig ledamot

avstår alltid helt att delta i beredning och beslut rörande den aktuella ansökan.

Dessutom gäller att styrelse- eller utskottsmedlem normalt inte själv får söka stipendium eller bidrag.

För att undvika jävssituationer vid hantering av ansökningar om organisationsbidrag, bereds dessa ansökningar i särskild ordning av ordföranden i samråd med övriga ledamöter utsedda av regeringen.

2.4 Sakkunniga

Vid beredningen av ansökningar om stipendier m.m. anlitar styrelsen, i den mån sakkunskap inte finns inom styrelsekreten, utomstående sakkunniga för bedömning av de verk som åberopas av författare som skriver på annat språk än svenska. I de två ansökningsomgångarna under år 2010 har sammanlagt 80 (2009: 70) sakkunnigutlåtanden inhämtats från 25 sakkunniga, rörande böcker på 18 olika språk (2009: 21 sakkunniga på 12 olika språk).

2.5 Kansli

Under år 2010 har kansliet bestått av sex anställda. Tjänsterna har uppehållits enligt följande:

Direktör: Jesper Söderström. Biträdande direktör/gruppchef: Lisa Nordström (90 % tjänstgöring). Gruppchef: Johan Lammasaari. Handläggare: Ingrid Hallin (50 % tjänstgöring), Karl-Erik Holm samt Susanna Walderö. En tjänst som handläggare har i likhet med föregående år varit vakant.

3 Aktuellt 2010

3.1 Remisser

Styrelsen har under året lämnat yttranden till Kulturdepartementet över promemoriorna Nya villkor för statligt stöd till kulturtidskrifter (Ku2009/2215/KV) samt Avveckling av inkomstgarantier för konstnärer (Ku2009/2332/KV).

Nya villkor för statligt stöd till kulturtidskrifter

Fondstyrelsen var med vissa förtydliganden positiv till förslaget att det s.k. förlusttäckningskravet skulle utgå som villkor för stöd till kulturtidskrifter samt till att stödet enligt en ny bidragsförordning inte skulle vara villkorat till en viss distributionsform. Författarfonden uttryckte däremot tveksamhet inför att regeringen i den nya förordningen så detaljerat skulle definiera en kulturtidskrift i enlighet med förslaget.

Avveckling av inkomstgarantier för konstnärer

Avvecklingen av inkomstgarantier var i princip redan beslutad och påbörjad när yttrandet lämnades. Fondstyrelsen hade inte förordat en avveckling och menade att en eventuell förändring borde ha föregåtts av en mer omfattande översyn. Styrelsen uppfattade emellertid som sin uppgift i första hand att föreslå en administrativ lösning som kunde hantera förändringen.

I fondstyrelsens yttrande framfördes några synpunkter på hur avvecklingen av inkomstgarantierna beskrevs och motiverades – att det på ett olyckligt sätt frammanades en bild av mottagarna av inkomstgaranti som överksamma och oförtjänta av det stöd de erhölet.

I ett resonemang kring behovet av konstnärspolitiska lösningar vilka till sin funktion tangerar inkomstgarantierna, framhöll författarfonden att det när det gäller de fritt verksamma upphovsmännen oftast är de insatser som riktas mot konstnärernas grundläggande ekonomiska och sociala villkor som bäst främjar konstnärlig utveckling och förnyelse.

Med stöd i egna erfarenheter menade fondstyrelsen vidare att ett tidsbegränsat men ändå så långvarigt stipendium som tio år till sin idé präglas av en viss motsägelsefullhet. Mottagaren stimuleras genom regelverket att under lång tid avstå annan yrkesverksamhet och renodla den litterära. Oavsett hur den litterära verksamheten och den ekonomiska situationen utvecklas upphör sedan kategoriskt denna grundtrygghet. Om tidsbegränsningen är avsedd att minska statens "risktagande" och sprida medlen till fler konstnärer, kan stipendiet å andra sidan förefalla väl långt, i synnerhet eftersom det årliga stipendiebeloppet är stort och inte på något sätt regleras om innehavarens egna inkomster.

Den administrativa lösningen för en övergång mellan stödformerna som fondstyrelsen föreslog var en sammanslagning av anslagsposter (inkomstgarantier, långtidsstipendier samt bidrag till konstnärer) uppdelat på tre konstområden – vilket skulle innebära att de medel som frigörs när en inkomstgaranti upphör omedelbart finns tillgängliga för fördelning av författarfonden respektive Konstnärsnämnden. I de fall regeringen finner skäl till förändrade prioriteringar mellan konstnärskategorierna skulle detta kunna ske genom justeringar av de olika anslagsposternas storlek.

3.2 Utredningar och skrivelser

Forskningsbiblioteken som underlag för biblioteksersättningen?

Författarfondens direktör har efter önskemål i oktober 2010 lämnat en redogörelse till styrelsen för Sveriges Författarförbund kring frågan om forskningsbiblioteken som eventuellt underlag för biblioteksersättningen.

Fondstyrelsen har tidigare år 2002 diskuterat huruvida man själv skulle verka för en utvidgning av biblioteksersättningen till att omfatta även forskningsbiblioteken. Styrelsen fann emellertid frågan så principiellt betydelsefull och "politisk" till sin karaktär att man ansåg att diskussionen i första hand skulle föras inom upphovsmannaorganisationerna. Ingenting i den redogörelse som lämnades till Författarförbundet talade emot detta ställningstagande.

I redogörelsen restes en del frågetecken av principiell karaktär kring tankarna på en utvidgning av biblioteksersättningen. Den främsta utgår från de kulturpolitiska motiven bakom biblioteksersättningen och författarfondens konstnärspolitiska funktion. Två regeringar med olika politisk färg har gentemot Europeiska kommissionen tagit ställning för den kulturpolitiska definitionen av biblioteksersättningen – den kulturpolitiska dimensionen har blivit mer uttalad och de upphovsrättsliga aspekterna har hamnat i bakgrunden. Skulle forskningsbiblioteken komma att ingå i underlaget för biblioteksersättningen, skulle profilen på ersättningen förändras och harmoniera mindre med de kulturpolitiska motiven bakom den.

Ur författarfondens eget perspektiv går det också att resonera i frågan med utgångspunkt i det faktum att biblioteksersättningen under 2000-talet tappat i värde. En rimlig inställning är att det politiska åtagandet för en ersättningsordning enligt nuvarande modell måste innefatta också ett ansvar för att anslaget inte urholkas – såvida detta inte skulle vara en politisk avsikt. I enlighet med detta resonemang borde ett ansvarstagande för det befintliga ersättningssystemet prioriteras innan man överväger reformer.

Eftersom biblioteksersättningen baseras på utlåning av fysiska verk, beskrevs i redogörelsen hur användandet av elektroniska resurser på högskolebiblioteken ökat kraftigt på bekostnad av utlåningen av fysiska verk. Sannolikt fortsätter denna utveckling och det finns skäl att överväga om inte frågan om en offentligrättslig ersättning för utlåning av fysiska verk på forskningsbiblioteken egentligen är att betrakta som överspelad.

Det internationella litteratursamarbetet

Under hösten 2010 har Statens kulturråd och Sveriges författarfond fört diskussioner om formerna för och inriktningen på det internationella litteratursamarbetet – den verksamhet och bidragsgivning som regleras i förordningen (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet.

Styrelsen för Sveriges författarfond beslutade i december tillsända Kulturdepartementet en särskild skrivelse i ärendet. Efter att Kulturrådet tillsänt Kulturdepartementet förslag och synpunkter m.m. rörande författarfondens bidragsgivning, önskade fondstyrelsen på så sätt komplettera Kulturrådets underlag med en egen beskrivning av verksamheten.

I skrivelsen framhöll fondstyrelsen att det är angeläget att regeringen klargör vad som följer av den formella inramningen för Kulturrådets och författarfondens verksamheter och samarbete – d.v.s. det faktum att medlen för Sveriges författarfonds bidragsgivning anvisas via en anslagspost hos Kulturrådet samt att verksamheterna regleras i en och samma förordning.

Styrelsen anser att den nuvarande ordningen i första hand är en praktisk lösning, liknande de som redan finns beträffande de övriga anslag som anvisas författarfonden – att författarfondens och Kulturrådets samarbete och verksamheternas samhörighet inte i sig är beroende av att medlen anvisas via anslagspost hos Kulturrådet.

Fondstyrelsens fortsatta uppfattning är att medlen som anvisats via Kulturrådet inte kan vara att betrakta som bidrag till Sveriges författarfond. Och eftersom det är styrelsen för Sveriges författarfond som enligt den av regeringen utfärdade förordningen prövar vissa bidrag enligt dess 6 §, måste författarfondens suveränitet betraktas som självklar – och en viktig förutsättning för det samarbete kring principer som enligt samma förordning ska äga rum.

I skrivelsen lyfte fondstyrelsen också fram värdet av att bidragsgivningen inom detta område kan ske ur två olika perspektiv: dels Kulturrådets mer övergripande och traditionellt kulturpolitiska, dels författarfondens konstnärspolitiska, som oftast tar sin utgångspunkt i de självständigt arbetande konstnärernas initiativ och (konstnärliga) behov. Dessa olika perspektiv berikar verksamheten och bör inte ses som motverkande.

4 Samverkan

Styrelsen och kansliet har inom ramen för sin verksamhet kontakt med en rad olika myndigheter och organisationer.

Internationellt

Författarfondens kansli har fortlöpande internationella kontakter och kunskapsutbyte med motsvarande institutioner eller organisationer i de länder där bibliotekersättning införts. Kansliet bevakar även det arbete inom upphovsrättsområdet som bedrivs inom EU och som kan ha påverkan på den statliga bibliotekersättningen.

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden disponerar vissa anslagposter som styrelsen för Sveriges författarfond helt eller delvis ska besluta om; dessa medel betalas ut till författarfonden efter rekvisition. Vad gäller de statliga långtidsstipendierna ska Konstnärsnämnden och fondstyrelsen enas om hur många stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Även beträffande inkomstgarantier för konstnärer (disponeras av Kammarkollegiet) har träffats överenskommelser på motsvarande sätt om fördelningen mellan de två bidragsmyndigheterna.

Författarfondens kansli har för övrigt fortlöpande samråd och erfarenhetsutbyten med Konstnärsnämndens kansli i såväl bidragsärenden som kulturpolitiska och administrativa frågor. Under året har detta utbyte främst rört det arbete Konstnärsnämnden bedriver för att kartlägga konstnärliga yrkesutövaras inkomstförhållanden samt en särskild undersökning riktad till innehavarna av inkomstgaranti för konstnärer.

Fondkansliet har i begränsad omfattning också deltagit i informationsutbyte i samband med det arbete Konstnärsnämnden och Kulturrådet under året på regeringens uppdrag bedrivit för att gemensamt utveckla en långsiktig samverkan myndigheterna emellan.

Upphovsmannaorganisationerna

Författarfondens direktör och de tre upphovsmannaorganisationernas ordförande har regelbundna möten för samråd och informationsutbyte. På dessa möten diskuteras frågor som anses betydelsefulla för upphovsmännen och indirekt kan påverka författarfonden, men som ännu inte är fråga för fondstyrelsebeslut eller som normalt inte kommer att bli det.

Fondkansliet har också i övrigt fortlöpande kontakter med organisationernas kanslier i stipendieärenden m.m.

Kammarkollegiet

Enligt 2 § förordningen om författarfonden förvaltas fonden av Kammarkollegiet, innebärande att kollegiet disponerar anslagsposten för biblioteksersättning. I enlighet med regleringsbrev utbetalar Kammarkollegiet medlen till författarfonden efter rekvisition.

Kammarkollegiet disponerar även anslagsposterna för Inkomstgarantier för konstnärer och Dramatikerstöd.

Kulturrådet

Författarfondens kansli har dels kontakter med Kulturrådet rörande den officiella folk- och skolbiblioteksstatistiken, dels kring vissa litteraturpolitiska frågor. Under året har kontakterna med Kulturrådet till stor del rört det delvis gemensamma uppdraget att fördela bidrag som ska främja svensk litteratur och dramatik i utlandet samt att främja internationella utbyten på dessa områden (se också avsnitt 3.2). Författarfonden deltog tillsammans med Kulturrådet vid ett nordiskt nätverksmöte på Biskops-Arnö i januari 2010 för myndigheter och organisationer inom detta område.

Arbetsgivarverket

Sveriges författarfond är obligatorisk medlem i det statliga arbetsgivarorganet Arbetsgivarverket. Direktören är ledamot i det s.k. arbetsgivarkollegiet för Arbetsgivarverket.

STIM/SAMI

I enlighet med förordningen (1998:1387) om fonogramersättning fördelar STIM och SAMI sedan år 1999 den statliga ersättningen för bibliotekens utlåning av fonogram och musiktryck. Liksom tidigare år har Sveriges författarfond försett organisationerna med uppgifter, hämtade ur fondens utlåningsurval, om vilka musikaliska verk som under föregående år lånats vid landets folkbibliotek.

5 Anslagsanvändningen åren 2008-2010 – översikt

	2010	2009	2008
	(tkr)		
Bibliotekersättningen			
Anslag	126 481	121 562	121 602
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	117 744	114 857	114 224
Administration, avskrivningar (netto)	7 982	8 111	8 086
Summa kostnader	125 726	122 968	122 310
Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker			
Anslag	5 056	5 056	4 811
Kostnader:			
Bidrag, författare m.fl.	2 400	2 420	2 205
Administration	120	100	110
Bidrag, dramatiker	2 345	2 378	2 280
Administration	192	198	200
Bidrag, resor och internationella utbyten*	0	0	0
Summa kostnader	5 057	5 096	4 795
Bidrag för resor och internationella utbyten samt för provöversättning			
Anslag	1 000	1 150	1 300
Anslag (från Bidrag till författare, översättare m.fl.)	160	160	308
Kostnader:			
Bidrag	1 059	1 209	1 508
Administration	101	100	100
Summa kostnader	1 160	1 309	1 608
Dramatikerstöd			
Anslag	2 780	2 780	2 780
Kostnader:			
Bidrag	2 589	2 561	2 534
Administration	239	213	219
Summa kostnader	2 828	2 774	2 753
Långtidsstipendier			
Anslag	2 544	2 568	2 460
Kostnader:			
Stipendier	2 544	2 568	2 460
Administration	0	0	0
Summa kostnader	2 544	2 568	2 460

* Redovisas under rubriken Bidrag för resor och internationella utbyten samt för provöversättning.

6 Bibliotekersättningen

6.1 Bibliotekersättningens beräkning

Följande komponenter ingår i det statistiska underlaget för bibliotekersättningen:

- antalet hemlån i folk- och skolbibliotek av upphovsrättsligt skyddade litterära verk av följande kategorier: a) originalverk på svenska språket samt originalverk av upphovsmän stadigvarande bosatta i Sverige, b) verk i översättning till eller från svenska;
- antalet referensexemplar – d.v.s. böcker som finns tillgängliga på bibliotek för läsning men ej för hemlån – i folk- och skolbibliotek av ovannämnda kategorier av verk.

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska bibliotekersättningen beräknas på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret tre år före det år ersättningen avser. För år 2010 har således ersättningen baserats på biblioteksstatistiken för år 2007.

6.1.1 Bibliotekersättningens multiplar

Den totala bibliotekersättningens storlek beräknas med hjälp av vissa öretal (multiplar). Öretalet för hemlån av svenskt originalverk benämns bibliotekersättningens grundbelopp. När grundbeloppet höjs, sker en proportionellt lika stor höjning av övriga multiplar.

I enlighet med 1985 års överenskommelse om förhandlingsordning avseende bibliotekersättningens grundbelopp genomfördes under år 2009 förhandlingar mellan upphovsmannaorganisationerna och regeringskansliet om grundbeloppets storlek för år 2010. Förhandlingarna resulterade i att grundbeloppet för år 2010 höjdes med tre öre, till 1 krona och 32 öre. Förhandlingsöverenskommelsen godkändes av regeringen 2009-08-27.

Bibliotekersättningens multiplar 2010

Lån av originalverk	1 kr och 32 öre	<i>Grundbelopp</i>
Lån av översättning	66 öre	<i>½ av grundbeloppet</i>
Referensexemplar av originalverk	5 kr och 28 öre	<i>4 x grundbeloppet</i>
Referensexemplar av översättning	2 kr och 64 öre	<i>2 x grundbeloppet</i>

6.1.2 Utlåning

Årlig statistik över folk- och skolbibliotekens registrerade utlåning produceras på uppdrag av Statens kulturråd inom ramen för Sveriges officiella statistik. Folkbiblioteksuppgifterna för år 2007 har publicerats i *Kulturen i siffror 2008:3*.

Antalet registrerade hemlån i folkbibliotek uppgick år 2007 till 68 918 000 lån. Därtill kommer särskilt redovisad utlåning på sjukhusbibliotek m.m., som uppgick till 693 000 lån. I den officiella statistiken saknas detta år uppgifter för

de fristående sjukhusbiblioteken. I förhandlingarna i augusti 2009 enades därför parterna om att 2006 års statistik för dessa bibliotek skulle användas som underlag för medelsberäkningen.

En viss del av folkbibliotekslånen utgörs av böcker som lämnas ut i sådan uppsökande biblioteksverksamhet där de enskilda lånen inte registreras; varje sådan bok räknas i den officiella biblioteksstatistiken som ett lån. Sedan budgetåret 1986/87 får dock författarfonden ersättning för dessa böcker motsvarande ytterligare två lån per utlämnad bok. För år utlåningsåret 2007 tillfördes fonden därigenom ersättning för ytterligare 7 364 000 lån.

Statens kulturråd avbröt insamlingen av skolbiblioteksstatistiken fr.o.m. läsåret 1998/99, för att senare ersätta den med en undersökning med annan inriktning och enligt ny metod. Nödvändigt statistiskt underlag saknas därför för beräkningen av biblioteksersättningen. Regeringens förhandlare och upphovsmannaorganisationerna enades därför i augusti 2009 om att ett medelvärde av erhållen skolbiblioteksstatistik för läsåren 1996/97 och 1997/98 fortsatt provisoriskt ska användas som underlag för beräkning av biblioteksersättningen. På denna grund är den registrerade utlåningen fastställd till 16 250 000 lån. (1996/97: 17,0 milj. lån, 1997/98: 15,5 milj. lån).

Den sammanlagda registrerade utlåningen år 2007 uppgick därmed till 93 225 000 lån.

Till följd av en överenskommelse i biblioteksersättningsförhandlingarna år 1994 ska författarfonden årligen tillföras en ersättning för utnyttjandet på plats i biblioteken av böcker som inte ingår i referenssamlingarna. Hemlånen från folk- och skolbiblioteken räknas därför upp med faktorn 1,03. Den ersättningsgrundande utlåningen i folk- och skolbibliotek år 2007 uppgick därmed till $1,03 * 93\,225\,000 = 96\,022\,000$ lån.

Utlåning 2007 (anslagsår 2010)

	2007	2006	Förändring	
Folkbibliotek	68 918 000	69 986 000	-1 068 000	(-1,5 %)
Sjukhusbibliotek m.fl.	693 000	702 000	-9 000	(-1,3 %)
"Uppsökande verksamhet"	7 364 000	6 788 000	+576 000	(+8,5 %)
Skolbibliotek	16 250 000	16 250 000	oförändr.	
Summa registrerad utlåning	93 225 000	93 726 000	-501 000	(-0,5 %)
Ersättningsgrundande utlåning	96 022 000	96 538 000	-516 000	(-1,4 %)

För beräkning av den totala biblioteksersättningens storlek krävs också uppgift om utlåningens andelar av upphovsrättsligt skyddade svenska originalverk, rättsskyddade översättningar till svenska och övriga, ej ersättningsberättigande verk. Den informationen ges inte i den officiella biblioteksstatistiken, utan beräknas av författarfonden i samband med de årliga undersökningarna för uträkning av de individuella författar- och översättarpenningarnas storlek. Dessa procentandelar var för år 2007: 54,2, 33,6 resp. 12,2 % (år 2005: 52,3, 34,0 resp. 13,7 %).

Ersättning för hemlån

	Multipel	Ersättningsgrundande utlåning	Andel av utlåning	Summa ersättning
Lån av originalverk	1 kr 32 öre	96 022 000	54,2 %	68 698 000 kr
Lån av översättningar	66 öre	96 022 000	33,6 %	21 294 000 kr
Summa ersättning för hemlån:				89 992 000 kr

6.1.3 Referensexemplar

Inom ramen för Kulturrådets officiella biblioteksstatistik redovisas även folkbibliotekens referensbestånd (för år 2007: *Kulturen i siffror 2008:3*).

År 2007 omfattade folkbibliotekens referenssamlingar 1 334 000 volymer. Därtill kommer särskilt redovisade samlingar på sjukhusbibliotek m.m., vilka uppgick till 18 000 volymer. (Liksom för utlåningen används beträffande de fristående sjukhusbiblioteken här 2006 års statistik som underlag.)

Efter överenskommelse i biblioteksersättningsförhandlingarna bestäms antalet referensexemplar i skolbibliotek som en schablonmässigt beräknad andel om 28 % av det totala antalet volymer i skolornas boksamlingar. Med anledning av den avbrutna insamlingen av skolbiblioteksstatistiken för läsåret 1998/99 används även beträffande skolornas bokbestånd ett medelvärde av erhållen statistik för läsåren 1996/97 och 1997/98 som underlag för beräkningen av biblioteksersättningen år 2010. Skolornas bokbestånd fastställdes för sålunda till 24,45 milj. volymer (1996/97: 25,5 milj., 1997/98: 23,4 milj.). Antalet referensexemplar i skolbibliotek har på dessa grunder beräknats till 6 846 000 volymer.

Det sammanlagda antalet referensexemplar i folk- och skolbibliotek år 2007 beräknades därmed till 8 198 000 volymer.

Referensbestånd 2007 (anslagsår 2010)

	2007	2006	Förändring
Folkbibliotek	1 334 000	1 300 000	+34 000 (+2,6 %)
Sjukhusbibliotek m.fl.	18 000	18 000	oförändr.
Skolbibliotek	6 846 000	6 846 000	oförändr.
Summa referensbestånd	8 198 000	8 164 000	+34 000 (+0,4 %)

Procentandelarna för referensexemplar av rättsskyddade svenska originalverk, rättsskyddade översättningar till svenska samt övriga, ej ersättningsberättigande verk år 2006 har av författarfonden beräknats till 78,6, 11,4 resp. 10,0 % (föregående år: 77,9, 11,6 resp. 10,5 %)

Ersättning för referensexemplar

	Multipel	Referensbestånd	Andel av bestånd	Summa ersättning
Originalverk	5 kr 28 öre	8 198 000	78,6 %	34 022 000 kr
Översättningar	2 kr 64 öre	8 198 000	11,4 %	2 467 000 kr
Summa ersättning för referensexemplar:				36 489 000 kr

6.1.4 Total biblioteksersättning för år 2010

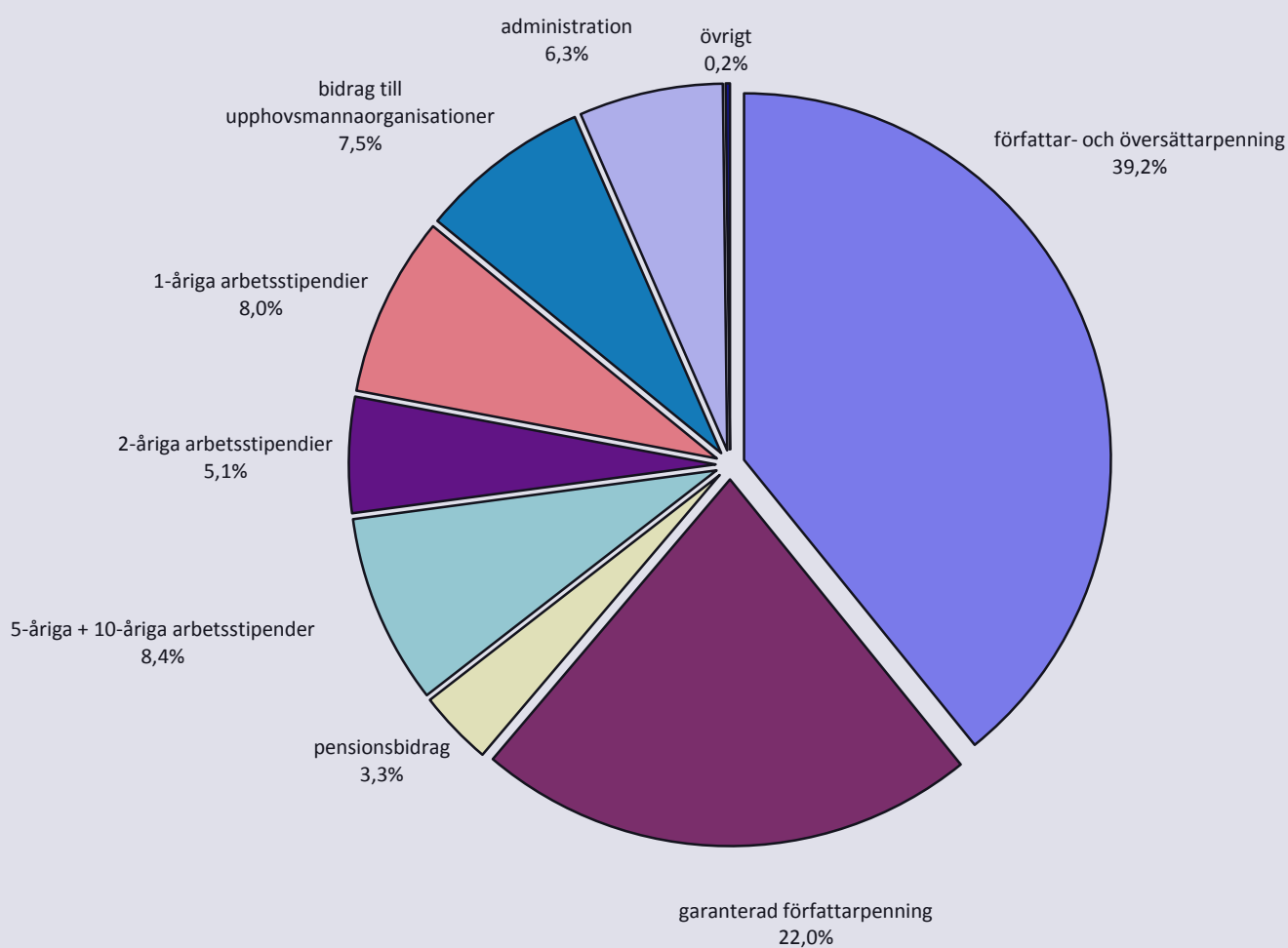
Med stöd av förhandlingsöverenskommelse och ovan beskrivna biblioteksstatistik fastställde riksdagen med bifall till regeringens förslag i budgetpropositionen för år 2010 den totala biblioteksersättningen för år 2010 till 126 481 000 kr.

Total biblioteksersättning 2010 (utlåningsår 2007)

	2010	2009	Förändring	
Ersättning för hemlån	89 992 000 kr	86 302 000 kr	+3 690 000 kr	(+4,3 %)
Ersättning för referensexemplar	36 489 000 kr	35 260 000 kr	+1 229 000 kr	(+3,5 %)
Summa ersättning	126 481 000 kr	121 562 000 kr	+4 919 000 kr	(+4,0 %)

6.2 Biblioteksersättningens kostnader

Biblioteksersättningens kostnader 2010
Procentuella andelar



Kostnader för ersättningar och stipendier/bidrag inom biblioteksersättningen 2008-2010:

	2010	2009	2008
Författar- översättarpennning:			
<i>Antal</i>	4 359	4 249	4 239
<i>Beloppsintervall</i>	1 580 – 222 169 kr	1 540 – 214 941 kr	1 520 – 220 473 kr
<i>Medelbelopp</i>	11 310 kr	11 080 kr	10 777 kr
<i>Totalt belopp</i>	49,3 milj kr	47,1 milj kr	45,7 milj kr
Garanterad författarpennning:			
<i>Antal</i>	180	180	188
<i>Bruttobelopp</i>	171 000 kr	168 500 kr	166 500 kr
<i>Totalt belopp</i>	27,7 milj kr	27,3 milj kr	28,2 milj kr
Pensionsbidrag:			
<i>Antal</i>	97	101	101
<i>Beloppsintervall</i>	4 447 – 105 293 kr	4 447 – 105 293 kr	4 260 – 100 855 kr
<i>Totalt belopp</i>	4,2 milj kr	4,3 milj kr	4,1 milj kr
Tioårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	29	34	34
<i>Belopp</i>	104 000 kr	103 000 kr	102 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	3,0 milj kr	3,5 milj kr	3,5 milj kr
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	80	75	75
<i>Belopp</i>	94 000 kr	93 000 kr	92 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	7,5 milj kr	7,0 milj kr	6,9 milj kr
Tvåårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	80	80	80
<i>Belopp</i>	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	6,4 milj kr	6,4 milj kr	6,4 milj kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	219	214	209
<i>Beloppsintervall</i>	40 000 – 60 000 kr	40 000 – 60 000 kr	40 000 – 60 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	45 662 kr	46 729 kr	46 411 kr
<i>Totalt belopp</i>	10,0 milj kr	10,0 milj kr	9,7 milj kr

6.2.1 Författar- och översättarpennningar

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas författar- och översättarpennningarnas belopp på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret året före det år ersättningen avser. För år 2010 har således dessa ersättningar baserats på biblioteksstatistiken för år 2009.

Öretalet för författarpennning och översättarpennning fastställs av regeringen efter förhandlingsliknande överläggningar med upphovsmannaorganisationerna. Sedan mitten av 1980-talet har författarpennningens öretal utgjort 60 procent av biblioteksersättningens grundbelopp.

År 2010 lämnades författarpennning till ersättningsberättigad upphovsman med 79 öre för varje hemlån och 3 kr och 16 öre för varje referensexemplar av litterärt verk i original (föregående år: 77 öre resp. 3 kr och 8 öre).

Till översättare av litterärt verk till och från svenska utgick översättarpennning med 39,5 öre för varje hemlån och 1 kr och 58 öre för varje referensexemplar (föregående år: 38,5 resp. 1 kr och 54 öre).

Beräkningen av författarpennning och översättarpennning är samordnad. Den vars utlåning understiger motsvarande 2 000 lån av verk i original resp. 4 000 lån av översättningar, är inte berättigad till ersättning.

Vid höga utlåningssiffror avtrappas ersättningen i två steg, med början vid 200 000 lån av originalverk resp. 400 000 lån av översättningar.

Författar- och översättarpennningar är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagarna betalar själv socialförsäkringarna m.m. på dessa ersättningar i form av egenavgifter. (Den som är född åren 1938 - 1944 betalar endast ålderspensionsavgift och den som är född 1937 eller tidigare betalar inga egenavgifter.)

För beräkning av ersättningarna genomför författarfonden årliga undersökningar av bibliotekens utlåning och referensbestånd. Fondkansliet samlar in information om utlåningen av böcker i samtliga datoriserade bibliotekssystem i landet. En mindre del av utlåningen sker fortfarande på mindre utlåningsstationer, skolbibliotek m.m. utan datoriserad utlånehantering. (För referensbeståndet samlas för närvarande in uppgifter för de bibliotek som administrerar sitt bestånd med datasystemet BOOKit.)

Hos författarfonden finns uppbyggt ett omfattande verksregister som innehåller bibliografiska uppgifter om enskilda verk med information om hur de individuella ersättningarna för respektive verk ska fördelas. Det insamlade materialet matchas mot detta verksregister och huvuddelen av lånen bearbetas maskinellt. Fondens personal bearbetar sedan vidare det återstående materialet, med undantag för verk med mycket låg utlåning.

Undersökningen av 2009 års bokutlåning och referensbestånd gav till resultat att 4 359 upphovsmän var berättigade till författar- och översättarpennningar om totalt 49 299 682 kr. De enskilda författar- och översättarpennningarnas belopp varierade mellan 1 580 kr. och 222 169 kr., med ett genomsnittligt

ersättningsbelopp om 11 310 kr. (föregående år 11 080 kr.) och medianvärde om 3 939 kr. (föregående år 3 892 kr.).

Av flera orsaker, främst därför att många mottagares adresser inte är kända för fondkansliet vid det tillfälle då de för första gången erhåller författar- eller översättarpenning, kan inte alla de uträknade ersättningarna utbetalas samma år som uträkningen är klar. Varje år måste därför en liten del (år 2010: 1,9 %) av det totala ersättningsbeloppet restföras för efterforskning av upphovsmännen eller deras arvingar innan utbetalning kan ske. Om ersättningen ännu fem år efter utlåningsåret inte kunnat utbetalas, tillfaller beloppet fonden.

Under år 2010 utbetalades ersättningar till ca 5 400 personer (upphovsmän och arvingar) om totalt 48 537 335 kr. Av beloppet avser ca 48,3 milj. kr. författar- och översättarpenningar för 2009 års utlåning och referensbestånd, medan ca 242 700 kr. avser ersättningar för tidigare år. Restförda belopp om totalt 113 100 kr. (föregående år: 103 631 kr.) återgick 2010-12-31 till fonden. Beloppen avsåg ersättningar (för 70 mottagare), som inte kunnat utbetalas inom fem år efter utlåningsåret. De ersättningar för utlåningsåren 2005-2009, som vid årets slut fortfarande var restförda, berörde 218 upphovsmän och uppgick till 933 738 kr. (föregående år: 842 735 kr.)

6.2.2 Garanterade författarpenningar

Enligt förordningen om författarfonden kan styrelsen besluta att författar-/översättarpenning till en viss upphovsman ska utgå med ett högre belopp än det statistiskt beräknade. Sådan särskilt bestämd författar-/översättarpenning benämns garanterad författarpenning.

Enligt styrelsens bestämmelser kan garanterad författarpenning tilldelas upphovsman vars verk bildar underlag för bibliotekersättning, vilken avser att uteslutande eller huvudsakligen vara verksam som författare, översättare eller bokillustratör och som på ett övertygande sätt, med hänsyn till både kvalitet och kvantitet, dokumenterat sin verksamhet. För att tilldelas garantin bör man varit verksam i minst 10 år, och med rimlig kontinuitet kommit ut med minst 5 å 6 egna verk. (För översättningar och verk med flera upphovsmän: 10 å 20 verk). Konkurrensen om garantierna är stor; därför ställs kraven på de sökande i praktiken ofta högre än vad som framgår av dessa riktlinjer. Den som tilldelas garanterad författarpenning har ofta tidigare haft både kortare och fleråriga stipendier från författarfonden.

Den som innehar garantin får inte samtidigt inneha anställning – eller förordnande eller uppdrag med anställningslika villkor – med mer än halv årsarbetstid. Så länge den som tilldelats garantin uppfyller villkoren, fortsätter garantin att utbetalas årligen, försåvitt inte synnerliga skäl talar emot det. Vart femte år gör författarfonden uppföljningar av garantiinnehavarnas litterära verksamhet och ekonomiska situation. Innehavarna får i samband med detta intyga att de är fortsatt litterärt verksamma och uppfyller de ovan nämnda villkoren för innehavet.

Den garanterade författarpenningen är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagaren betalar de sociala avgifterna i form av egenavgifter. (Den som fyllt

65 år behöver endast betala ålderspensionsavgift på beloppet.) Garantin upphör då innehavaren tar ut pension eller senast när han/hon fyller 70 år. Vid pensionsinträdet har garantiinnehavaren enligt författarfondens bestämmelser rätt till ett pensionsbidrag ur författarfonden, under förutsättning att pensionsinkomsterna från annat håll inte överstiger 3,8 prisbasbelopp (år 2010: 161 120 kr.).

Fondstyrelsen bestämmer, för ett år i taget, storleken på den garanterade författarpenningen. År 2010 var beloppet 171 000 kr. (föregående år 168 500 kr.).

Styrelsen har under år 2010 utsett 9 nya innehavare av garanterad författarpenning medan 10 garantier har upphört.

År 2010 var sammanlagt 180 (föregående år: 181) författare, översättare och bokillustratörer innehavare av garanterad författarpenning. Det sammanlagda bruttobeloppet för garanterade författarpenningar var under året 30 780 000 kr. Efter avdrag av kostnaderna för innehavarnas statistiskt beräknade författar- och översättarpenning för 2009 års bokutlåning (i medeltal 17 206 kr. per innehavare, totalt 3 097 016 kr.) blev nettokostnaden för de garanterade författarpenningar som utbetalades år 2010: 27 682 984 kr.

6.2.3 Pensionsbidrag och periodiska bidrag

Från författarfonden kan utgå dels pensionsbidrag och periodiska bidrag till författare, översättare och bokillustratörer, dels periodiska bidrag till deras efterlevande. Tidigare – t.o.m. år 2003 – kunde enligt fondförordningen även efterlevande erhålla ej tidsbegränsade pensionsbidrag.

Enligt styrelsens bestämmelser ska storleken på beviljat pensionsbidrag anpassas till mottagarens pensionsinkomster från annat håll. Bidraget ska, sammanräknat med den allmänna pensionen och annan pension grundad på tjänst, uppgå till 3,8 prisbasbelopp (2010: 161 120 kr) räknat vid ansöknings-tillfället. Pensionsbidraget kan endast i undantagsfall överstiga 1,5 prisbasbelopp per år. Pensionsbidraget är skattepliktigt.

Vid budgetårets slut utgick sammanlagt 97 pensionsbidrag (föregående år: 101) med belopp mellan 4 447 kr. och 105 293 kr. Av innehavarna är 10 st. efterlevande till upphovsmän, vilka beviljats pensionsbidrag enligt tidigare bestämmelser. Pensionsbeloppen har varit oförändrade från föregående år.

Under budgetåret har beviljats tre nya pensionsbidrag. Sju innehavare har avlidit. Sammanlagt har i pensionsbidrag utbetalats 4 179 766 kr. under år 2010. I detta belopp ingår även två periodiska bidrag om totalt 95 544 kr.

6.2.4 Tioåriga arbetsstipendier

Beloppet för de tioåriga arbetsstipendierna var år 2010 104 000 kr/år (2009: 103 000 kr/år). Inga nya stipendiat har utsetts under året, medan fem stipendier har upphört. Sammanlagt har 3 016 000 kr. utbetalats till totalt 29 innehavare av tioårigt arbetsstipendium.

6.2.5 Femåriga arbetsstipendier

Beloppet för de femåriga arbetsstipendierna var år 2010 94 000 kr/år (2009: 93 000 kr/år). Tjugo nya stipendiat har tillkommit under året, medan 15 stipendier har upphört. Sammanlagt har 7 520 000 kr. utbetalats till totalt 80 innehavare av femårigt arbetsstipendium.

Innehavare av tioårigt resp. femårigt arbetsstipendium ur Sveriges författarfond får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

6.2.6 Två- och ettåriga arbetsstipendier

Under år 2010 har 80 tvååriga arbetsstipendier om 80 000 kr/år utdelats, till en total kostnad av 6 400 000 kr. 40 stipendier har utdelats för första året samt 40 stipendier för andra året.

Under året har styrelsen efter utlysning utdelat 219 ettåriga arbetsstipendier om totalt 10 000 000 kr. (medeltal 45 662 kr.). Beloppen för stipendierna har varit 40 000 kr. och 60 000 kr.

6.2.7 Stipendiestatistik m.m.

Författarfondens stipendier m.m. utlyses två gånger om året, i februari och i augusti. Antalet stipendieansökningar uppgick för de två ansökningsomgångarna under år 2010 till 1 660 st. (år 2009: 1 659).

I årets två ansökningsomgångar utdelades totalt 302 stipendier och bidrag samt 9 garanterade författarpenningar. Detta innebär att 19 % av ansökningarna kunde bifallas. Av ansökningarna kom 779 st. (ca 47 %) från kvinnor. Av dessa bifölls 149 st. (48 % av bifallen). Det betyder att kvinnorna hade en marginellt högre bifallsprocent än männen (19,1 % resp. 18,4 %).

6.2.8 Tillfälliga bidrag

Styrelsens bidragsutskott har under året beslutat att som hjälp i akut ekonomiskt nödläge utdela tillfälliga bidrag till 35 personer (år 2009: 43) med sammanlagt 238 000 kr. Under år 2010 uppgick antalet ansökningar till 49 (år 2009: 76).

6.2.9 Bidrag till upphovsmannaorganisationer

Organisationsbidrag har för år 2010 tilldelats Sveriges Författarförbund med 6 756 000 kr., (föregående år: 6 527 000 kr.), Svenska Tecknare med 1 290 000 kr. (föregående år 1 246 000 kr.) och Svenska Fotografers Förbund, författar- och illustratörsektionen, med 1 440 000 kr. (föregående år 1 391 000 kr.), sammanlagt 9 486 000 kr.

6.2.10 Administration

Kostnaderna för författarfondens administration vad avser biblioteksersättningen uppgick år 2010 till 7 981 748 kr. (inklusive avskrivningar 73 764 kr). Från administrationskostnaderna har 685 000 kr. avräknats, vilka har betalats till biblioteksersättningen från anslagsposterna bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker, dramatikerstöd och bidrag till litteratur och kulturtidskrifter samt från STIM/SAMI för ersättning av framtagande av statistikuppgifter.

Av administrationskostnaderna avsåg ca 3,3 milj. kr. personalkostnader och ca 2,4 milj. kr. kostnader för styrelsemedlemmar och sakkunniga. Övriga administrationskostnader uppgick till ca 2,3 milj. kr., varav ca 1,0 milj. kr. avsåg kostnader för lokalhyra och ca 560 000 kr. uppdragsersättningar avseende utlåningsdata från biblioteken m.m.

Kostnaderna för administrationen tas helt från fondmedel. De uppgick under år 2010 till 6,3 procent av biblioteksersättningens totala kostnader.

6.2.11 Årets resultat

Biblioteksersättningens anslagsintäkter för år 2010 uppgick till 126 481 000 kr. De finansiella intäkterna i form av ränta på plusgirokonton och bankkonto uppgick till 10 170 kr. Verksamhetens totala kostnader uppgick till 125 726 120 kr., varav kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag 117 744 372 kr., kostnader för administration 7 907 984 kr. samt avskrivningar 73 764 kr.

Årets resultat gav därmed ett överskott om 765 050 kr.

6.3 Resultat- och balansräkning: *Bibliotekersättning*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	126 481	121 562
Finansiella intäkter	(2)	10	27
SUMMA INTÄKTER		126 491	121 589
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Författar- o översättarpenningar	(3)	-49 251	-46 973
Garanterade förf-penningar netto	(4)	-27 683	-27 322
Pensionsbidrag		-4 150	-4 267
Tioåriga arbetsstipendier		-3 016	-3 502
Femåriga arbetsstipendier		-7 520	-6 975
Övriga stipendier o bidrag	(5)	-26 124	-25 818
Summa kostnader Ersättningar o bidr		-117 744	-114 857
Kostnader personal o styrelse		-5 646	-5 729
Övriga administrationskostnader		-2 262	-2 320
Summa kostnader Administration		-7 908	-8 049
Avskrivningar	(6)	-74	-62
SUMMA KOSTNADER		-125 726	-122 968
ÅRETS RESULTAT		765	-1 379

Biblioteksersättning, forts.

BALANSRÄKNING (tkr)	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	(6)	136	86
Fordringar			
Fordran på Kammarkollegiet		2 529	2 532
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	(7)	300	75
Kassa och bank			
Plusgiro, bankkonto		2 031	1 481
SUMMA TILLGÅNGAR		4 996	4 174
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		2 214	3 593
Årets resultat		765	-1 379
Skulder			
Leverantörsskulder		52	7
Övriga skulder	(8)	1 336	1 290
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	(9)	629	663
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		4 996	4 174

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges författarfond omfattas inte av Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring samt Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Enligt 3 kap., 22§ arbetsordning för Sveriges författarfond tillämpas dock vissa delar av Förordning om myndigheters bokföring samt Förordning om årsredovisning samt budgetunderlag vad gäller redovisnings- och värderingsprinciper.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningen enligt plan. Avskrivning förs per sexmånadersperiod. Följande avskrivningstider tillämpas: 3 år för datorer, skrivare och nätverk; 5 år för övriga maskiner och inventarier.

Redovisnings- och värderingsprinciper har varit oförändrade från föregående år.

Biblioteksersättning, forts.

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 8 under utgiftsområde 17, Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek, disponeras av Kammarkollegiet. Medlen betalas ut till Sveriges författarfond efter rekvisition.

(2) Avser ränta på plusgirokonton samt bankkonto.

(3) Författar- och översättarpennningar

	(tkr)	2010	2009
Författar- och översättarpennning		49 299	47 078
Förfallna författar- och översättarpennningar		-48	-105
Summa författar- och översättarpennningar		49 251	46 973

(4) Garanterade författarpennningar

Bruttobelopp för garanterade författarpennningar (30 780 tkr), avgår innehavarnas statistiskt beräknade författar- och översättarpennning enligt 2009 års utlåning, (3 097 tkr), nettokostnad garanterad författarpennning, (27 683 tkr).

(5) Övriga stipendier och bidrag, fördelning:

	(tkr)	2010	2009
Tvååriga arbetsstipendier		6 400	6 400
Ettåriga arbetsstipendier		10 000	10 000
Tillfälliga bidrag		238	284
Organisationsbidrag/bidr till särsk ändamål		9 486	9 164
Återförda bidrag		0	-30
Summa övriga stipendier o bidrag		26 124	25 818

(6) Avskrivningar / Maskiner och inventarier

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som beräknas ha en livslängd om minst 3 år och vilkas anskaffningskostnad uppgår till minst 10 000 kr (i vissa fall 5 000 kr).

Avskrivning sker per sexmånadersperiod, enligt den ekonomiska livslängd som fastställts för de olika kategorierna av anläggningstillgångar (datorer, skrivare och nätverk: 3 år; övriga maskiner och inventarier: 5 år).

Tkr	2010	2009
IB	948	1 037
Utrangeringar	-10	-131
Årets inköp	<u>124</u>	<u>42</u>
UB	1 062	948
Akkumulerad avskrivning	862	931
Årets avskrivning	74	62
Utrangeringar	<u>-10</u>	<u>-131</u>
Avskrivning totalt	926	862
Planenligt restvärde	136	86

Bibliotekersättning, forts

- (7) Avser förutbetalda hyreskostnader samt övriga förutbetalda kostnader.
- (8) Avser ej utbetalade författar- och översättarpennningar (934 tkr) samt källskatt på löner, arvoden och pensioner (402 tkr).
- (9) Avser personalens upplupna semesterlöner inklusive arbetsgivaravgifter, upplupna arbetsgivaravgifter för personal och styrelse, upplupna premier för statens avtalsförsäkringar samt upplupen kostnad för lokalt omställningsarbete.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Pensions- bidrag	10-åriga arbetsstip	5-åriga arbetsstip	2-åriga arbetsstip	Summa, kr
2011	4 149 766	2 520 000	7 410 000	3 200 000	17 279 766
2012	3 850 299	2 100 000	5 985 000		11 935 299
2013	3 550 832	1 575 000	4 560 000		9 685 832
2014	3 251 365	1 050 000	3 135 000		7 436 365
2015	2 951 898	525 000	1 710 000		5 186 898
2016	2 652 431				2 652 431
2017	2 352 964				2 352 964
2018	2 053 497				2 053 497
2019	1 754 030				1 754 030
2020	1 454 563				1 454 563
2021	1 155 096				1 155 096
2022	855 629				855 629
2023	556 162				556 162
2024	256 695				256 695
Summa, kr:	30 845 227	7 770 000	22 800 000	3 200 000	64 615 227

Beräknade framtida åtaganden uppgår totalt till 64 615 227 kr. (föregående år: 66 893 310 kr.), vilka baseras på fondstyrelsens tidigare fattade beslut år 1969 till år 2010. Beträffande uträkning av framtida åtaganden för pensionsbidrag har följande metod använts: Vid årets slut innehade 97 personer pensionsbidrag till en beräknad kostnad om 4 149 766 kr., det blir i medeltal 42 781 kr./person och år. Under en treårsperiod (2008 – 2010) har i medeltal 7 personer/år avlidit. Det beräknade värdet av framtida åtaganden vad gäller pensionsbidrag har således minskats med 7 x 42 781 kr., 299 467 kr./år. Framtida åtaganden gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

7 Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 9. Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker.

Anslagsposten har under 2010 uppgått till oförändrat 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 520 000 kr. på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister (inklusive administrationskostnader), 2 536 000 kr. på bidrag till dramatiker (inklusive administrationskostnader) och 160 000 kr. på bidrag för resor och internationella utbyten. Dramatikerutskottet beslutar på styrelsens vägnar om den del av anslagsposten som fördelats på bidrag till dramatiker samt internationella utskottet om den del som fördelats på bidrag för resor och internationella utbyten.

I enlighet med förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer kan konstnärsbidrag utgå för att ge aktiv konstnär en sådan ekonomisk trygghet under viss tid att han/hon kan ägna sig åt konstnärlig yrkesutövning utan avbrott eller åt experiment och nydanande inom konstnärlig verksamhet. Konstnärsbidrag kan också utgå för att ge konstnär, eller efterlevande till konstnär, skydd av pensionskaraktär.

Fondstyrelsen har frihet att inom ramen för anslagsposten för konstnärsbidrag prioritera mellan de olika typerna av bidrag och anpassa deras antal och bidragsbeloppens storlek till de behov som finns. Hur fondstyrelsen respektive dramatikerutskottet valt att prioritera redovisas i följande två avsnitt.

7.1 Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister

Styrelsen för Sveriges författarfond har inom biblioteksersättningens ram koncentrerat sina insatser på att skapa en långtidstrygghet för de litterära upphovsmännen. Därför har konstnärsbidragen till författare, översättare och kulturjournalister istället utnyttjats som ett nödvändigt komplement till biblioteksersättningens trygghetsprogram, genom en prioritering på ett- och tvååriga bidrag. Konstnärsbidragen har vidare den viktiga funktionen att stödja kulturjournalisterna, vilka mer sällan eller aldrig kan erhålla stipendier ur biblioteksersättningen.

Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 520 000 kr. (oförändrat från föregående år) på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister. Därav har 1 680 000 kr. (föregående år 1 640 000 kr.) använts för utbetalning av tvååriga konstnärsbidrag samt 720 000 kr. (föregående år 780 000 kr.) till ettåriga bidrag. 11 tvååriga bidrag för första året om 80 000 kr. samt 12 ettåriga bidrag om 60 000 kr. har utdelats. 10 bidrag om 80 000 kr. har utbetalats för andra året.

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Av anslagsposten har 120 000 kr. (föregående år 100 000 kr.) använts för att delvis täcka författarfondens kostnader för bidragens utlysning och fördelning.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 520	2 520
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-2 400	-2 420
Administration	(3)	-120	-100
SUMMA KOSTNADER		-2 520	-2 520
<hr/>			
ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		0	0
KAPITAL OCH SKULDER			
Skulder			
Övriga skulder		0	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 520 000 kr. på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister (resterande del av anslagsposten, 2 696 000 kr. har fördelats på bidrag till dramatiker samt till bidrag för resor och internationella utbyten). Anslaget disponeras av Konstnärsnämnden. De medel som enligt beslut av författarfondens styrelse ska användas för bidrag till författare, översättare och kulturjournalister, betalas efter rekvisition ut till styrelsen för Sveriges författarfond.

(2) Bidragens fördelning: 2-åriga konstnärsbidrag: 1 680 000 kr. samt 1-åriga konstnärsbidrag: 720 000 kr.

(3) Avser ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för kostnader för fördelning av konstnärsbidragen enligt styrelsens beslut 2010-12-08, prot nr 340, 10 §.

Framtida åtaganden: Tvåårigt konstnärsbidrag

År	Belopp, kr
2011	880 000

7.2 Bidrag till dramatiker

För bidrag till dramatiker och översättare av dramatik har dramatikerutskottet under år 2010 enligt fondstyrelsens beslut förfogat över 2 536 000 kr. (oförändrat från föregående år).

För dramatiker och översättare av dramatik är konstnärsbidragen de enda statliga bidrag/stipendier som finns att söka, undantaget de enstaka tioåriga långtidsstipendier som delats ut till dramatiker. Dramatikerutskottet söker därför så långt som möjligt att inom ramen för denna del av anslagsposten ge utrymme för flera olika kategorier av bidrag med varierande belopp, för att tillgodose de olika behov som finns.

Under året har dramatikerutskottet delat ut ett nytt femårigt bidrag. Två bidrag har upphört, p.g.a. att stipendietiden löpt ut. Antalet innehavare av femårigt bidrag har därmed under året varit 7 st. (föregående år 8 st.). Totalt har 665 000 kr. (föregående år 760 000 kr.) utbetalats. Innehavare av femårigt bidrag får tillgodoräkna sig bidraget som pensionsgrundande inkomst; pensionsavgiften betalas från särskilt anslag under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Sju nya tvååriga konstnärsbidrag om 75 000 kr. per år har utdelats till en kostnad av 525 000 kr. Dessutom har fem tvååriga bidrag om 75 000 kr. för andra året betalats ut. Därmed har totalt 900 000 kr. delats ut i form av tvååriga konstnärsbidrag.

12 ettåriga konstnärsbidrag till ett sammanlagt belopp av 780 000 kr. har utdelats, varav 8 bidrag om 75 000 kr. samt 4 bidrag om 45 000 kr.

Totalt har under budgetåret 2010 således i bidrag utbetalats 2 345 000 kr.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till dramatiker*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 536	2 536
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-2 345	-2 378
Administration	(3)	-192	-198
SUMMA KOSTNADER		-2 537	-2 576
ÅRETS RESULTAT		-1	-40

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		34	38
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		35	75
Årets resultat		-1	-40
Skulder			
Övriga skulder		0	3
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		34	38

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 536 000 kr. på bidrag till dramatiker (resterande del av anslagsposten, 2 680 000 kr. har fördelats på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister samt till bidrag för resor och internationella utbyten). Anslagsposten disponeras av Konstnärsnämnden. De medel som enligt beslut av styrelsen för Sveriges författarfond ska användas för bidrag till dramatiker betalas efter rekvisition ut till dramatikerutskottet inom Sveriges författarfond. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerutskottet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (1976:528) om bidrag till konstnärer.

(2) Bidrag till dramatiker. Fördelning på olika bidrag (tkr)

	(tkr)	2010	2009
Femåriga bidrag		665	760
Tvååriga bidrag		900	725
Ettåriga bidrag		780	885
Tillfälliga bidrag		0	8
Summa bidrag:		2 345	2 378

(3) Administrationskostnaderna uppgår till 192 429 kr. Därav avser 64 180 kr. arvoden (inkl. arbetsgivaravgifter) och andra ersättningar till utskottets ledamöter och suppleanter. Övriga administrationskostnader uppgår till totalt 128 249 kr. Härav utgör 95 000 kr. ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för administrativt arbete samt utnyttjande av kansliresurser enligt styrelsens beslut 2010-02-23, prot nr 337, 5 §.

Framtida åtaganden:

År	5-åriga bidrag	2-åriga bidrag	Summa, kr
2011	475 000	525 000	1 000 000
2012	475 000	0	475 000
2013	380 000		380 000
2014	95 000		95 000
Summa, kr	1 425 000	525 000	1 950 000

8 Bidrag för resor och internationella utbyten samt bidrag för provöversättning

Under utgiftsområde 17, anslaget 3:2, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter, handhar styrelsen för Sveriges författarfond del av anslagsposten 3:2 ap. 1, för bidrag till enskilda litterära upphovsmän och översättare för internationella utbyten samt bidrag för provöversättning av svensk litteratur och dramatik. Beslut om dessa bidrag fattas av internationella utskottet.

I enlighet med förordningen (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet, ska bidrag lämnas för att främja internationell spridning av svensk litteratur och dramatik av hög kvalitet, samt för att främja internationella utbyten på dessa områden.

Anslagsposten disponeras av Statens kulturråd. 1 000 000 kr har i enlighet med regleringsbrev utbetalats till styrelsen för Sveriges författarfond. Efter att 100 000 kr använts för att delvis täcka kostnaderna för fördelning av bidragen, har därmed bidrag om totalt 900 000 kr beviljats ur denna anslagspost.

Verksamheten har också i enlighet med redovisning i tidigare avsnitt tillförts 160 000 kr. från 5:2, ap. 9. Bidrag till författare m.fl. Sammanlagt har internationella utskottet beviljat bidrag om 1 067 430 kr.

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Bidragen för resor och internationella utbyten har beslutats fem gånger under år 2010. Internationella utskottet har beviljat sammanlagt 105 (föregående år 115) bidrag för resor och internationella utbyten om totalt 972 430 kr. (föregående år 1 098 769 kr.) (medelbelopp: 9 261 kr.)

Bidragen för provöversättning, som utlyses med ett fast belopp på 5 000 kr, har beslutats vid fem tillfällen under året. 19 (föregående år 22) bidrag för provöversättning har beviljats till en total kostnad om 95 000 kr. (föregående år 110 000 kr.).

Mottagare av bidrag för resa eller internationellt utbyte ska efter resans slut lämna en skriftlig redogörelse. Mottagare av bidrag för provöversättning ska efter avslutat arbete redovisa översättningen samt i övrigt redogöra för hur bidraget använts.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag för resor och internationella utbyten samt provöversättningsstöd.*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	1 160	1 310
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-1 059	-1 209
Administration	(3)	-101	-100
SUMMA KOSTNADER		-1 160	-1 309
ÅRETS RESULTAT		0	1
BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		7	42
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat kapital		1	0
Årets resultat		0	1
Skulder			
Övriga skulder	(4)	6	41
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		7	42

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har 160 000 kr. av anslagsposten fördelats till resor och internationella utbyten. Av anslagsposten 17 3:2 ap. 1, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter, har i enlighet med regleringsbrev 1 000 000 kr. fördelats till enskilda författares m.fl. internationella utbyten samt till bidrag för provöversättning.

(2) Bidragens fördelning:

	2010 (kr)	2009 (kr)
Internationellt utbyte	972 430	1 099 000
Bidrag för provöversättning	95 000	110 000
Återfört bidrag, int. utbyte	- 8 000	0
Summa stöd:	1 059 430	1 209 000

(3) Avser ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för kostnader för bidragens fördelning enligt styrelsens beslut 2010-12-08, Protokoll nr 340, 7 §

(4) Avser ej utbetalat bidrag.

9 Dramatikerstöd

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 13. Dramatikerstöd. Beslut om dramatikerstöd fattas av dramatikerutskottet.

I enlighet med förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik får statsbidrag ges till fria teatergrupper, regionala och lokala teaterinstitutioner samt radio- och TV-företag för beställning av nyskriven svensk dramatik. Ansökan om statsbidrag (dramatikerstöd) ska göras gemensamt av en dramatiker och den som vill uppföra dramatikers verk.

Anslagsposten har under 2010 uppgått till oförändrat 2 780 000 kr.

Dramatikerutskottet har på styrelsens delegation beslutat om föreskrifter för utdelning av dramatikerstöd (senast ändrade 2003-12-04). Dramatikerstödet storlek motsvarar 2/3 av grundersättningen enligt det vid tidpunkten för beslut gällande avtalet mellan Svensk Scenkonst och Sveriges Dramatikerförbund, avseende förvärv och framförande av scenpjäser. Dramatikerstödet utbetalas till teatern – men ska oavkortat utgöra arvode till dramatikern. Ett villkor för beviljat stöd är att teatern utöver detta stöd betalar dramatikern ett belopp motsvarande lägst 1/3 av ersättningen enligt nyss nämnda avtal.

Av stödets konstruktion följer att dramatikerstöd beviljas med tre olika belopp, beroende av längden på den pjäs som beställs. Hälften av stödet betalas efter beslut; andra hälften betalas ut då premiär ägt rum. Ansökan om dramatikerstöd kan lämnas in när som helst under året. Beslut fattas två gånger om året.

Under året har 79 (2009: 75) ansökningar om dramatikerstöd inkommit, av vilka 25 (2009: 28) bifallits. Totalt har dramatikerutskottet beviljat dramatikerstöd till ett belopp av 2 648 100 kr. (2009: 2 822 140 kr)

Enligt föreskrifterna för dramatikerstödet ska andra hälften av stödbeloppet betalas ut efter rekvisition då premiär ägt rum, vilket ska ske senast 18 månader efter att stödet beviljats. Beviljat dramatikerstöd till en teater under 2008 om 58 980 kr. har under året förfallit, i enlighet med gällande föreskrifter eller efter prövning av utskottet.

Vid årets slut hade 29 teatrar ännu inte slutrekvirerat beslutade dramatikerstöd om totalt 2 183 910 kr.

Resultat- och balansräkning: *Dramatikerstöd*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 780	2 780
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Dramatikerstöd	(2)	-2 589	-2 561
Administration	(3)	-239	-213
SUMMA KOSTNADER		-2 828	-2 774
ÅRETS RESULTAT		-48	6

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		2 177	1 602
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		41	35
Årets resultat		-48	6
Skulder			
Övriga skulder	(4)	2 184	1 561
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 177	1 602

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 13, Dramatikerstöd disponeras av Kammarkollegiet. Medlen utbetalas till styrelsen för Sveriges författarfond (dramatikerutskottet) efter rekvisition. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerutskottet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd).

(2) Dramatikerstöd – fördelning

	2010 (kr)	2009 (kr)
Beviljade stöd:	2 648 100	2 822 140
Återförda stöd:	-58 980	-261 104
Summa stöd:	2 589 120	2 561 036

(3) Administrationskostnaderna för utdelning av dramatikerstöd uppgår till 238 950 kr. Därav avser 138 432 kr arvoden (inkl. arbetsgivaravgifter) och andra ersättningar till utskottets ledamöter och suppleanter. 100 000 kr. utgör ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för administrativt arbete samt utnyttjande av kansliets resurser enligt styrelsens beslut 2010-02-23, prot nr 337, 5 §, 518 kr. utgör övriga expenser.

(4) Avser beslutade, ej utbetalade dramatikerstöd (2 183 910 kr).

10 Inkomstgarantier för konstnärer

Inkomstgarantier för konstnärer utgör anslagspost 3 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Den ekonomiska redovisningen av denna verksamhet åligger inte styrelsen för Sveriges författarfond. För denna svarar Kammarkollegiet, som disponerar anslagsposten och verkställer utbetalningarna till innehavarna.

Enligt riksdagens beslut ska inkomstgarantin för konstnärer successivt avskaffas. Därför utses inga nya innehavare. Enligt förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer ska dock den som tidigare beviljats inkomstgaranti utses årligen under sin återstående livstid åter till innehavare av inkomstgaranti, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Inkomstgaranti utgår med ett belopp som motsvarar fem prisbasbelopp per år (2010: 5 x 42 400 kr = 212 000 kr). Beloppet minskas med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 procent av årsinkomsten i övrigt.

Samtliga 35 tidigare beslutade innehavare inom författarfondens ansvarsområde har i enlighet med förordningen utsetts till innehavare också för år 2010. Efter att en innehavare avlidit under året fanns vid årets slut således 34 innehavare av inkomstgaranti inom författarfondens ansvarsområde.

11 Långtidsstipendier

Långtidsstipendier utgör anslagspost 4 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Stipendium kan enligt förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer utgå för att ge en aktiv konstnär, som under längre tid dokumenterat konstnärlig verksamhet av god kvalitet, arbetsmässig trygghet för att utveckla sin konstnärliga verksamhet.

Långtidsstipendier fördelas av Konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond. Långtidsstipendier utgår under högst 10 år med ett belopp som motsvarar tre prisbasbelopp per år. Innehavare av långtidsstipendium får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Antalet långtidsstipendier har av regeringen i regleringsbrevet för år 2010 fastställts till oförändrat 102 st. Styrelsen för Sveriges författarfond ska komma överens med Konstnärsnämnden om hur många stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Enligt nämndens och fondstyrelsens överenskommelse har författarfonden beslutanderätt över totalt 20 långtidsstipendier. Konstnärsnämndens del av anslagsposten redovisas i nämndens årsredovisning för år 2010.

Totalt under år 2010 har inom författarfondens område långtidsstipendier om vardera 127 200 kr. utbetalats till 20 personer, till ett sammanlagt belopp av 2 544 000 kr. Av de 20 stipendiaterna är femton författare/översättare/kulturjournalister (utsedda av fondstyrelsen) och fem dramatiker (utsedda av dramatikerutskottet). Inga nya stipendiat har utsetts under året.

Resultat- och balansräkning: *Långtidsstipendier*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2010	2009
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 544	2 568
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Långtidsstipendier		-2 544	-2 568
ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		0	0
SKULDER			
Skulder			
Övriga skulder		0	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 4, Långtidsstipendier uppgår till 12 975 000 kr. och disponeras av Konstnärsnämnden. De medel som efter överenskommelse mellan Konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond ska tillfalla författare, översättare och dramatiker uppgår till 2 544 000 kr. och utbetalas av Konstnärsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Framtida åtaganden: Långtidsstipendier

År	Belopp, kr
2011	2 568 000
2012	2 054 400
2013	1 669 200
2014	1 669 200
2015	1 669 200
2016	1 540 800
Summa, kr:	11 170 800

Stockholm den 24 februari 2011

Bengt Westerberg
ordförande

Mats Söderlund
vice ordförande

Jörgen Gassilewski
ledamot

Ylva Gislén
ledamot

Gunna Grähs
ledamot

Maja Hagerman
ledamot

Elisabeth Helms
ledamot

Ylva Karlsson
ledamot

Ellen Mattson
ledamot

Annina Rabe
ledamot

Elisabeth Rynell
ledamot

Oline Stig
ledamot

Birgitta Wallin
ledamot

Thomas Wågström
ledamot

/Jesper Söderström
sekreterare

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Box 1106, S-111 81 STOCKHOLM

Klara Norra Kyrkogata 29

Telefon: 08-440 45 50

E-post: svff@svff.se

www.svff.se